

V Sloveniji je bilo v 2019 izvedenih skoraj 25.000 kulturnih prireditev na odrih ali povprečno okrog 68 na dan

Kulturne dejavnosti na odru, Slovenija, 2019

Na odrih kulturnih domov, gledališč in glasbenih ustanov v Sloveniji je bilo v 2019 izvedenih 24.914 kulturnih prireditev. Ogledalo si jih je približno 4,5 milijona obiskovalcev.

Skoraj tretjina vseh prireditev na odrih so bile gledališke predstave

Na odrih kulturnih domov, gledališč in glasbenih ustanov v Sloveniji je bilo v letu 2019 izvedenih skupaj 24.914 prireditev. Največ teh prireditev je bilo, pričakovano, izvedenih v kulturnih domovih in centrih za kulturo, 73 %; v gledališčih in obeh operah jih je bilo izvedenih 26 %, v glasbenih ustanovah pa le približno odstotek (saj glasbene ustanove večinoma gostujejo oz. nastopajo drugje). Približno polovica vseh omenjenih prireditev je bilo plod lastne produkcije in koprodukcije, preostalo pa so bile prireditve gostujočih ansamblov.

Z vidika umetnostnih zvrsti je bilo med vsemi omenjenimi prireditvami največ gledaliških predstav: 30,6 % (v to skupino prireditev uvrščamo dramska in druga gledališka dela, lutkovne predstave in predstave eksperimentalnega gledališča). Sledile so filmske in videoprodukcije; teh je bilo 22,8 %. Prireditev, povezanih z glasbo, je bilo 22,5 % (med temi je bilo največ prireditev z zborovsko in vokalno glasbo, sledile so prireditve s prikazi folklorne dejavnosti, sodobnega plesa, nato koncerti s simfonično in komorno glasbo, prireditve z rock in urbano glasbo itd.). Preostalo so bila predavanja, literarni večeri in okrogle mize, likovne, muzejske in druge razstave ter drugi dodatni oz. spremljevalni dogodki.

Kulturne ustanove so s svojimi prireditvami tudi gostovale v drugih ustanovah (med temi so upoštevane tudi prireditve tistih, ki nimajo lastnih prireditvenih prostorov): po Sloveniji so gostovale s 6.815 prireditvami (87,9 %), v drugih članicah EU s 754, zunaj EU pa s 189 prireditvami. Glede na tip ustanove so z največ prireditvami gostovali kulturni domovi (s 44,8 % vseh gostujočih prireditev), sledili so gledališča z operama (z 38,4 %) in glasbene ustanove (s 16,8 %).

4,45 milijona obiskovalcev

Vse obravnavane prireditve skupaj so pritegnile 4.453.642 obiskovalcev, vsaka pa povprečno 179. Podrobnejši pregled prireditev po vrstah prireditev (teh je 22 in še kategorija »drugo«) nam pokaže naslednje:

- med vsemi prireditvami je bilo največ filmskih in videoprojekcij (23 %), sledile so dramske in podobne prireditve (19 %), prireditve, uvrščene pod »drugo« (12 %), lutkovne predstave (10 %); najmanj je bilo koncertov sodobne in komponirane glasbe (160 v celem letu 2019);
- med prireditvami lastne produkcije in koprodukcije je bilo največ dramskih in drugih gledaliških del (25 %), sledile so filmske in videoprojekcije (12 %) ter lutkovne predstave (prav tako 12 %);
- med prireditvami gostujočih ustanov je bilo največ filmskih in videoprojekcij (blizu 34 %), sledile so prireditve, uvrščene v kategorijo »drugo« (17 %), na tretjem mestu so bile prireditve z dramskimi in drugimi gledališkimi deli (14 %);
- največ obiskovalcev si je ogledalo dramske in druge gledališke predstave (približno 925.000 ali 21 % vseh obiskovalcev), najmanj pa predstave eksperimentalnega gledališča (nekaj več kot 19.000);
- število obiskovalcev na odsko prireditev je bilo najvišje pri koncertih s popularno in zabavno glasbo ter šansoni (povprečno 586 na koncert), sledile so operne predstave (510 obiskovalcev na predstavo), balet (480) itd.; najmanj obiskovalcev na predstavo so imele filmske in videoprojekcije (53). Katero koli kulturno prireditev na odru (ne glede na njeno umetnostno zvrst) si je v 2019 ogledalo, kot je bilo že

omenjeno, povprečno 179 obiskovalcev.

Nekatere kulturne ustanove ponudijo obiskovalcem tudi brezplačne prireditve. Takih prireditev je v letu 2019 bilo 5.357 ali nekaj več kot 21 % vseh; večino teh prireditev so ponudili kulturni domovi. Sicer so obravnavane ustanove z vstopninami za prireditve iztržile v letu 2019 približno 16,3 milijona evrov; za posamezno vstopnico je bilo treba odšteti povprečno 10 evrov (v kulturnih domovih povprečno 9,60 evra, v gledališčih in operah 10,60 v glasbenih ustanovah pa 13,70 evra).

Festivali

Obravnavani kulturni domovi, gledališča in glasbene ustanove so v letu 2019 organizirali tudi 237 festivalov, na katerih se je zvrstilo 4.608 prireditev. Največ, 108, je bilo glasbenih in plesnih festivalov, 36 je bilo gledaliških in 23 filmskih festivalov; preostalih 70 festivalov s približno polovico vseh festivalskih prireditev so kulturne ustanove uvrstile v »drugo«. Največ festivalov so pripravili kulturni domovi in centri za kulturo (192).

Vzgojno-izobraževalni program

Izobraževalnih dogodkov, seminarjev, delavnic je bilo v 2019 v vseh teh ustanovah 5.807. Udeležilo se jih je približno 528.000 oseb, od tega je bilo otrok in mladine 81,4 %. V ponujenem izobraževalnem programu je bilo največ izobraževalnih dogodkov s področja gledališke in lutkovne dejavnosti (1.297), sledili so dogodki z glasbenega področja (1.063) in nato s področja likovne ter muzejske dejavnosti (993).

Poleg izobraževalnih dogodkov so nekatere od teh kulturnih ustanov pripravljale v letu 2019 tudi kongresne prireditve (25 ustanov), prodajo knjig in umetniških del (44 ustanov), izdajale lastne publikacije (41 ustanov), opravljale gostinsko dejavnost (27), oddajale prostore v najem (72) in druge dejavnosti (38).

Zaposleni in zunanji sodelavci v kulturnih ustanovah

V kulturnih domovih, gledališčih in glasbenih ustanovah je bilo v letu 2019 redno zaposlenih 2.618 oseb (95 % s polnim delovnim časom) in 13.319 zunanjih sodelavcev. Med redno zaposlenimi je bilo 17 % mlajših od 35 let. Med zunanjimi sodelavci je bilo največ prostovoljnih, neplačanih delavcev (28,5 %), sledili so sodelavci z avtorskimi pogodbami (23,4 %), samozaposleni v kulturi (21,2 %), študenti (13,7 %). Ti deleži se v zadnjih letih bistveno ne spremenjajo.

Dostop za gibalno in senzorno ovirane osebe

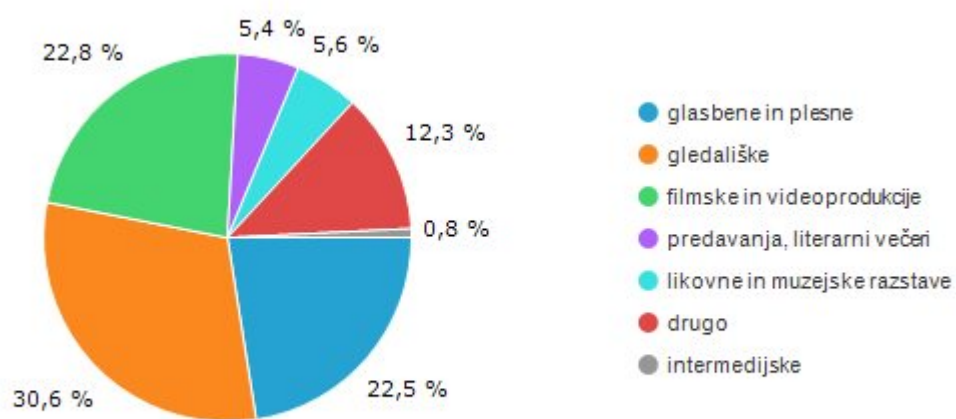
Med kulturnimi ustanovami, ki so imele lastne prostore za izvajanje kulturne dejavnosti, jih je imelo povsem urejen dostop tudi za gibalno ovirane osebe 61 %, delno urejen dostop pa 31 %. Dostop za senzorno ovirane osebe je bil povsem urejen le v 16 % teh ustanov, delno urejen pa v 32 %; prireditve v preostalih 52 % kulturnih ustanov pa tem osebami niti delno niso bile dostopne.

Financiranje ustanov, ki izvajajo kulturno dejavnost na odrih

Prihodki kulturnih domov, gledališč in glasbenih ustanov so v 2019 znašali skupaj 142,1 milijona evrov: 77,3 % tega zneska so bili prihodki iz javnih sredstev, 20,5 % je bilo lastnih prihodkov, 2,2 % teh sredstev so prispevali sponzorji (domači ali iz tujine). Glavni del javnih virov so prejeli iz državnega proračuna (57,8 % vseh prihodkov).

Celotni stroški teh kulturnih ustanov za leto 2019 so znašali 140,7 milijona evrov. Za stroške dela in izplačila zunanjim sodelavcem je bilo porabljenih 67,3 % tega zneska, za izvajanje kulturne dejavnosti 25,6 %, za investicije 2,2 %, preostalih 4,8 % pa za poslovne stroške, povezane z izvajanjem kulturne dejavnosti.

Prireditve, Slovenija, 2019

© SURS

Vir: SURS

Prreditve, obiskovalci in izvedena dela v ustanovah z odrsko dejavnostjo, Slovenija

	2017	2018	2019
Prreditve (premiere in ponovitve) - skupaj	22.025	25.109	24.914
prreditve lastne produkcije in v koprodukciji	11.274	11.567	12.495
gostujoče prreditve	10.751	13.542	12.420
brezplačne prreditve	4.837	4.753	5.357
Obiskovalci	4.358.382	4.668.437	4.453.642
Nova dela - skupaj	6.440	6.365	6.711
v koprodukciji z domačimi koproducenti	3.857	3.303	3.663
v koprodukciji s tujimi koproducenti	737	621	681
Vsa dela - skupaj	12.057	10.321	11.682
dela slovenskih avtorjev	5.523	5.089	5.684

Nekateri objavljeni seštevki se zaradi zaokroževanja ne ujemajo.

Vir: SURS

Prreditve na gostovanjih, Slovenija

	2017	2018	2019
Skupaj	6.647	7.675	7.757
v Sloveniji	5.840	6.416	6.815
v drugih državah članicah EU	649	984	754
v državah zunaj EU	157	275	189

Nekateri objavljeni seštevki se zaradi zaokroževanja ne ujemajo.

Vir: SURS

Festivali in prreditve, Slovenija

	Festivali			Prreditve		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Skupaj	241	241	237	4.466	5.039	4.608
glasbeni in plesni	113	116	108	875	1.187	1.040
gledališki	36	36	36	487	673	751
filmski	29	23	23	946	688	505
drugi	64	66	70	2.158	2.491	2.312

Nekateri objavljeni seštevki se zaradi zaokroževanja ne ujemajo.

Vir: SURS

Zaposlene osebe in zunanji sodelavci v ustanovah z odrsko dejavnostjo, Slovenija

	2017	2018	2019
Zaposlene osebe - skupaj	2.466	2.673	2.618
mlajše od 35 let	393	419	449

s polnim delovnim časom	2.323	2.538	2.483
z delovnim časom, krajšim od polnega	143	135	135
Zunanji sodelavci - skupaj	11.540	13.465	13.319
samozaposleni v kulturi	1.962	2.426	2.821
samostojni podjetniki brez samozaposlenih v kulturi	994	1.331	1.363
zaposleni prek agencij	101	128	58
zaposleni v d.o.o.	88	259	186
študenti	1.941	2.208	1.820
prostovoljni, neplačani delavci	3.371	3.620	3.795
po podjemni pogodbi	105	165	157
po pogodbi o avtorskem delu	2.979	3.326	3.118

Nekateri objavljeni seštevki se zaradi zaokroževanja ne ujemajo.
Vir: SURS

Viri financiranja in stroški za kulturne dejavnosti na odrih (v EUR), Slovenija

	2017	2018	2019
Prihodki - skupaj	125.977.783	142.724.266	142.074.324
prihodki iz javnih sredstev	95.652.093	107.833.062	109.842.680
lastni prihodki	26.711.077	31.411.935	29.065.535
prihodki iz sponzorstev in donacij	3.614.613	3.479.269	3.166.110
Stroški - skupaj	125.467.470	142.640.647	140.720.290
stroški dela in stroški za izplačila zunanjim sodelavcem	80.714.892	92.328.277	94.735.738
neposredni in splošni stroški za izvajanje kulturne dejavnosti	36.273.556	41.193.153	36.054.150
investicijski stroški	3.356.839	3.292.204	3.155.022
drugi poslovni stroški	5.122.183	5.827.013	6.775.379

Nekateri objavljeni seštevki se zaradi zaokroževanja ne ujemajo.
Vir: SURS

Podrobni podatki

 Podrobni podatki in časovne vrste podatkov so vam na voljo na [podatkovnem portalu SI-STAT](#); ta vam omogoča, da podatke pregledujete na zelo enostaven način in si jih tudi izpišete v različnih formatih. Registrirani uporabniki si tabele lahko shranite za poznejši pregled; lahko se tudi naročite na samodejno obveščanje o posodobitvah podatkov.

Avtor/-ji: Ida Repovž Grabnar

Naslednja objava: 5. 8. 2021

Statistični urad Republike Slovenije
Litostrojska cesta 54, 1000 Ljubljana

Informacijsko središče:
telefon: (01) 241 64 04
faks: (01) 241 53 44
info.stat@gov.si
www.stat.si

© Statistični urad Republike Slovenije

Uporaba in objava podatkov dovoljeni le z navedbo vira.